

MENN MED ØNSKE OM Å DREPE: Psykolog Per Isdal ved Alternativ til vold har behandlet mange menn som går med tanker om å ta livet av sin egen familie.

FOTO: Jan Thomas Espedal

- Dreper barna for å straffe mor

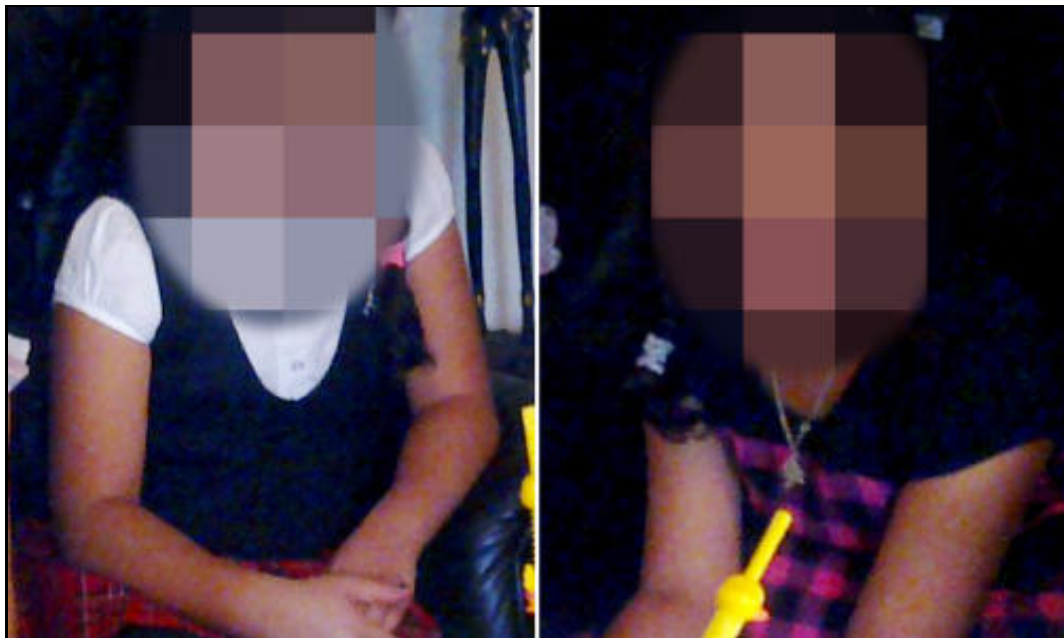
Hvilke krefter er løs når far dreper mor, barna - og til slutt seg selv?

**BIRGITTE HOFF
LYSHOLM**
birgitte.hofflysholm@hm-
media.no

Klikk.no

IVAR KVISTUM
ivar.kvistum@hm-media.no
Klikk.no

DREPT: Søstrene (7 og 9 år). Foto: Privat

De kalles gjerne familietragedier, men i virkeligheten er dette blant de mest alvorlige forbrytelsene vi kjenner.

Drepte kona og de tre barna

Hendelsene ryster ikke bare nærmiljøet, men hele Norge. Barn får med seg mer enn du tror, og kan bli [skremt av å høre om andre barn som er blitt drept av pappaen sin](#). Og de siste årene har de dukket opp med jevne mellomrom. Ifølge [VG er 33 barn under 15 år drept](#) eller mishandlet til døde av sine foreldre i Norge. Tallene ble innhentet før tragedien på Mortensrud, der en mann er mistenkt for å ha [drept sin kone, deres tre barn og seg selv](#).

STENSBRÅTEN SKOLE: Flagget vaier på halv stang på Stensbråten skole hvor 2 av de drepte jentene fra Mortensrud gikk. FOTO: Cornelius Poppe, Scanpix

Forvrengt virkelighetssyn

Naturlig nok vekker den mest fatale familievolden stor oppmerksomhet, men slike drap skjer ikke så ofte som vi kanskje får inntrykk av når vi hører om dem i nyhetene.

Per Isdal er psykolog og leder for behandlingsstiftelsen [Alternativ til vold \(ATV\)](#). Han har lang erfaring i å sitte ansikt til ansikt med voldelige menn og fedre. Ved å lytte til deres historier og forsøke å finne ut av hvilke tanker og følelser de bærer på, får han innsyn i et [rystende forvrengt bilde av virkeligheten](#).

Å redde liv viktigere enn taushetsplikten

- Det hender vi har menn i terapi hos oss som går med ønsker om å drepe kone og barn. Heldigvis har vi til nå unngått at noen av våre klienter har satt ønsket ut i livet.

- Regelen hos oss er at vi setter taushetshensyn til side og slår alarm hvis vi vurderer en klient som livsfarlig, sier Isdal nøkternt.

Lang voldshistorie

Klientene hans er menn, på samme måte som gjerningsmennene bak familiedrapene som oftest er menn, i hvert fall i vår del av verden. En dansk studie viser at kvinner står bak bare sju av hundre drap på egen ektefelle eller samboer.

Omtrent slik er det i Norge også. I enkelte delstater i USA er det helt annerledes, der er forholdstallet 50-50.

- Det er likevel stor forskjell på menn og kvinners drap på hverandre. I de fleste tilfellene hvor en kvinne dreper sin mann, skjer det etter å ha blitt utsatt for langvarig og alvorlig vold. Når mannen dreper kvinnen, er det som oftest kronen på hans langvarige voldsbruk mot henne, påpeker Isdal.

Planlegger selvmord

Ser vi på hele drapsstatistikken under ett, vil ti prosent av gjerningsmennene forsøke å begå selvmord etter ugjerningen. Ved partnerdrap skjer det i hvert tredje tilfelle. Når hele familien blir drept, er det vanligste at gjerningsmannen forsøker å ta sitt eget liv.

- De jeg har snakket med som ønsker å drepe sine nærmeste, har også planlagt å ta sitt eget liv etterpå, sier Per Isdal.

Unner henne ikke et nytt liv

På fagspråket kalles det homicide-suicide (drap-selvmord) når en person dreper partneren - noen ganger barna - og seg selv etterpå.

- Det er ganske sterkt å høre på argumentasjonen til en mann som har slike tanker. Den utløsende faktoren er hennes avvisning. Hun har gått fra ham. Han vil ikke tilate henne å oppleve noen glede og lykke uten ham.

Og samtidig: [Livet hans er ikke verdt å leve uten henne](#). Han kan ha et sterkt ønske om å straffe henne, for eksempel ved å vansire ansiktet hennes på en slik måte at ingen noen gang vil kunne elske henne.

Vil eie familien

Isdals erfaring tilsier at det er raseriet mot partneren som er det sentrale. Han tror at hvis

gjerningsmannen dreper barna, er det først og fremst for å ramme partneren sin som mor. Samtidig tenker han at familien er hans eiendom.

- Å drepe barna er for ham en måte å straffe moren deres på. Vi ser at en del barn utsettes for vold fordi menn ser barna som en del av kvinnen. Menn som bruker vold mot kvinner, vil dobbelt så ofte som andre menn også bruke vold mot barn.

Følelsemessig eierforhold

En mann kan stå fullstendig fast i slike tanker. Det handler om en opplevelse av krenkelse, svik og hevn. Skylapp-situasjonen er total, forklarer Per Isdal og oppsummerer:

- Det handler om en kombinasjon av inderlig avhengighet og et følelsemessig eierforhold. Han ser ikke seg selv. Hele hans verdi er avhengig av henne.

Sjeldent akutt sinnslidelse

En sjelden gang kommer et familiedrap helt overraskende og uten forvarsel, som et utslag av akutt sinnslidelse. Men Per Isdal mener at ugjerningene i de aller fleste tilfeller er den tragiske endestasjonen for en lang reise i voldsbruk.

- Jeg kaller slike hendelser for det varslede drap. Gjerningsmannen har oftest brukt vold i lang tid. Drapet er varslet i den forstand at omgivelsene - for eksempel politiet, kritesenteret eller barnevernet - har vært klar over at dette er en farlig mann, mener psykologen.

Ser ikke signalene

Likevel kommer drapet oftest som en stor overraskelse og et sjokk for omgivelsene. Tilsynelatende ingen ser ut til å ha forstått alvoret før det er for sent.

- Det er mye som lar seg skjule innenfor fire vegger. Samtidig har vi en tendens til å lukke øynene for vold og overse signalene. Vi har rett og slett vanskelig for å tenke så dårlig om folk. I stedet legger vi vekt på hvordan en person fungerer i arbeidslivet.

Det blir liksom utenkelig at en som gjør en så god jobb, samtidig kan være så slem.

Les også:

[Små barn bør ikke overnatte](#)

[Tips for å unngå samlivstabbene](#)

[Denne rollen tar barnet ditt blant venner](#)

[Nybakte mødre viser kroppen](#)

Torsdag 01.09.10 01:00

Torsdag 01.01.70, 01.00

Saken ble opprinnelig publisert på Klikk.no. [Les her.](#)

Vaktsjef nå:

© 2010 DB Medialab AS Ansvarlig redaktør Dagbladet/Dagbladet.no: Lars Helle

Dagbladet på PDF

Les dagens avis her!